

متوسط نهایی ۱۴۰۱

۱

چرا علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی از اهمیت بیشتری برخوردارند؟

بارم: ۱

متوسط نهایی ۱۳۹۹

۲

چگونه علوم اجتماعی می‌تواند فرصت موضوع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم آورد؟

بارم: ۱

ساده نهایی ۱۳۹۹

۳

چرا علوم اجتماعی اندیشمندان مسلمان از نوع تفسیری نیست؟

بارم: ۱

ساده نهایی ۱۳۹۹

۴

چگونه حکومت می‌تواند امکان همدلی مردم را با یکدیگر فراهم کند؟

بارم: ۱

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

۵

هریک از مفاهیم زیر، به ترتیب در حیطه موضوعات کدام علوم است؟

بارم: ۱

«موجودات طبیعی - حرکت - توزیع و تولید - قوانین طبیعت»

متوسط تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۷

۶

در ارتباط با علوم طبیعی به سوالات زیر پاسخ دهید:

بارم: ۲

الف) پیامد شناخت طبیعت و قوانین آن چیست؟

ب) چگونه باعث غلبه بر محدودیت های طبیعت می شود؟

ج) فرصت ها و محدودیت های آن چگونه شناخته می شود؟

د) شیوه صحیح استفاده از آن چگونه مشخص می گردد؟

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

۷

در متن زیر، قسمت‌های مشخص شده، به ترتیب به کدامیک از فواید علوم اجتماعی اشاره دارند؟

بارم: ۱

«انتشار خبر دروغین فوت آلفرد نوبل، اوپرا به فکر انداخت که تصویر بهتری از خود برای آیندگان به جا بگذارد. نوبل بیشتر دارایی خود را به جایزه‌ای به نام خود اختصاص داد تا همه ساله به افراد شایسته اهدا گردد»

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

۸

به ترتیب علت نام گذاری علوم انسانی به علوم تفهومی و علوم طبیعی به علوم ابزاری چیست؟

بارم: ۱

۹

هریک از عبارات زیر به ترتیب در کدام قسمت جدول جای می گیرد؟

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

بارم: ۱

- قدرت دفاع از حقایق موجود در شناخت عمومی
- از رونق افتادن تدریجی رویکرد صرفاً تجربی به دانش علمی
- غیرعلمی دانستن علومی مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی
- رهاسازی انسان از محدودیت های طبیعی

نیمه دوم قرن بیستم	دانش علمی	علوم ابزاری	اوایل قرن بیستم
الف	ج	د	ب

۱۰

درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را به ترتیب مشخص کنید.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

بارم: ۱

- منظور از تبیین بیان چیستی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.
- جامعه شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت موضوع علوم است.
- نظام اجتماعی برای تداوم خود تلاش می کند با تغییر در خود و محیط نیازهایش را تأمین کند.
- جامعه شناسی تبیینی، جامعه را نیز صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده می داند و تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می بیند.

۱۱

چرا پیش بینی در علوم اجتماعی پیچیده تر از علوم طبیعی است؟

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

بارم: ۱

۱۲

چگونه حکومت می تواند امکان همدلی مردم را با یکدیگر فراهم کند؟

ساده

نهایی ۱۳۹۹

بارم: ۱

۱۳

علوم اجتماعی چه چیزی را مطالعه می کند؟

ساده

نهایی ۱۴۰۰

بارم: ۱

۱۴

چرا پیش بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی پیچیده تر است؟

ساده

نهایی ۱۳۹۹

بارم: ۱

۱۵

هر عبارت به کدام یک از انواع علوم اشاره می کند؟

ساده

نهایی ۱۳۹۹

بارم: ۱

- الف) درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری به انسان ها آگاهی می دهد. (.....)
- ب) پیش بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت. (.....)

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

بارم: ۱

۱۶

به ترتیب نتیجه هر یک از عبارات زیر، کدام است؟

- مطالعه علمی اجتماعات انسانی
- تلاش برای حل تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی
- تلاش های علمی در جامعه

(۱۷)

هر عبارت با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

بارم: ۱

فایده علوم انسانی و علوم اجتماعی	ج	الف	متافیزیک
ب	بر زندگی بشر سیطره یافته است و آن را کنترل می‌کند.	بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی دارای رویکردهای مختلفی است.	د

- فناوری

- انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها

- نه جزء علوم طبیعی است و نه جزء علوم انسانی و اجتماعی است.

- جامعه‌شناسی

(۱۸)

به ترتیب، هریک از موارد زیر، نتیجه چیست؟

بارم: ۱

- کمک به استفاده از طبیعت

- برخورداری از فرصت‌های زندگی در اجتماعات

- شکل‌گیری شاخه‌های مختلف در علوم اجتماعی

(۱۹)

در متن زیر، به ترتیب به کدامیک از فواید علوم انسانی اشاره شده است؟

بارم: ۱

«مجامع بین‌المللی تاکنون کنفرانس‌های گوناگونی برای مقابله با بحران محیط زیست برگزار کرده‌اند. این کنفرانس‌ها، مسائل و مشکلات زیست‌محیطی در سطح جهانی را ناشی از عملکرد بیست‌های معرفتی جهان غرب می‌دانند و آن را عامل اصلی کنش‌های اخلاقی ناپسند آدمیان می‌شمارند. تأثیر بحران‌های زیست‌محیطی در به‌وجودآمدن بحران‌های معرفتی و معنوی، اندیشمندان علوم اجتماعی را بر آن داشته است تا اصول و قواعد جدیدی برای بهره‌برداری از فناوری نوین مدون کنند.»

(۲۰)

به چه دلیل جامعه‌شناسی در حوزه علوم انسانی است؟

بارم: ۱

(۲۱)

تفاوت علوم به چه چیزی برمی‌گردد و چه موردی، امکان شناخت کنش انسانی را پدید می‌آورد؟

بارم: ۱

(۲۲)

منظور از علوم ابزاری چیست؟

بارم: ۱

(۲۳)

هر عبارت به کدام علوم اشاره می‌کند؟

بارم: ۱

(الف) ابزار تسلط انسان بر طبیعت و رهاسازی از محدودیت‌های طبیعی‌اند (.....)

(ب) به انتقاد از کنش‌های ناپسند انسان‌ها می‌پردازند. (.....)

۲۴

به ترتیب هر عبارت با کدام مفهوم در ارتباط است؟

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

بارم: ۱

- ساختار اجتماعی را بررسی و مطالعه می‌کند.

- به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی، انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد.

- ظرفیت دآوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را داراست.

۲۵

هریک از مباحث زیر، موضوع کدام دسته از علوم است؟

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

بارم: ۱

« قوانین طبیعت - موجودات طبیعی - قوانین مربوط به کنش های انسانی - قانون علیت »

۲۶

موضوع علوم انسانی ... و موضوع علوم اجتماعی ... است، بنابراین موضوع ... ، عام تر از موضوع ... است.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

بارم: ۱

۲۷

به چه دلیل علوم انسانی از کارهای غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند و موضوع علوم تجربی چیست؟

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

بارم: ۱

۲۸

عبارت های صحیح و غلط را مشخص کنید.

متوسط

نهایی ۱۴۰۱

بارم: ۱

الف) علوم اجتماعی، ظرفیت دآوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند.

ب) انسان در دیدگاه جامعه شناسی تبیینی نه تنها یک موجود طبیعی پیچیده دانسته می‌شود، بلکه با سایر موجودات طبیعی تفاوت های بنیادی دارد.

ج) انقلاب های اجتماعی ، اندیشه های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان نظم موجود را رعایت کند.

د) ماکس وبر تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.

۲۹

گزینه صحیح را مشخص کنید.

متوسط

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۹

بارم: ۱

الف) خشت بنای جامعه، کدام یک از پدیده های زیر است؟

۱) کنش اجتماعی ۲) ساختار اجتماعی ۳) نظام اجتماعی ۴) ارزش‌ها

ب) هدف جامعه‌شناسی تبیینی چیست؟

۱) کنترل پدیده های اجتماعی ۲) پیش‌بینی پدیده های طبیعی

۳) فهم معانی کنش ۴) واحد کردن علوم طبیعی و انسانی

ج) علوم اجتماعی چگونه به انسان امکان پیش‌بینی پیامدهای پدیده های اجتماعی را می‌دهد؟

۱) شناخت پدیده ها ۲) دآوری درباره ارزش ها

۳) اصلاح هنجارها ۴) تغییر پدیده ها

۳۰

تقدّم و تأخّر تاریخی مراحل شناخت علمی در علوم اجتماعی کدام است؟

دشوار

تشریحی ۱۳۹۷

بارم: ۱

(۳۱)

دانش انتقادی چه نوع دانشی است؟ (ذکر یک مورد)

متوسط

نهایی ۱۳۹۹

بارم: ۱

(۳۲)

از نظر جامعه‌شناسان انتقادی بن‌بست زندگی انسان چیست؟ چرا؟

متوسط

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۷

بارم: ۱.۵

(۳۳)

جدول مقابل را کامل کنید. (به ترتیب)

دشوار

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۷

بارم: ۱.۵

موضوع رویکرد	جامعه شناسان انتقادی	جامعه‌شناسان تفهیمی- تفسیری	جامعه‌شناسان پوزیتیویستی
توجه به کنش‌های اجتماعی و نظام اجتماعی و ساختارهای آن	الف	ب	ج

(۳۴)

در ارتباط با جامعه‌شناسان تفهیمی به سوالات زیر پاسخ دهید.

دشوار

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۷

بارم: ۴

الف) در این رویکرد چه چیزی مطالعه می‌شود؟

ب) از نظر آن‌ها پاسخ مناسب به کنش انسانی چگونه امکان پذیر می‌شود؟

ج) برای قسمت «ب» مثال ذکر کنید.

د) از نظر وبر، چگونه کار جامعه‌شناس از دایره علم خارج می‌شود؟

(۳۵)

هریک از موارد زیر در کدام بخش جدول، قرار می‌گیرند؟

ساده

تشریحی ۱۳۹۸

بارم: ۱

- علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کرد.

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی

- کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی

- روش تفهیمی

فواید علوم اجتماعی	الف	جهان متجدد	ب
د	قرار دادن جامعه‌شناسی در زمره دانش‌های ابزاری	ج	روش ویژه علوم اجتماعی از نظر وبر

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

(۳۶)

در ارتباط با یک پدیده اجتماعی (مانند اعتیاد)، به‌ترتیب هریک از رویکردهای سه‌گانه جامعه‌شناسی، «پوزیتیویسم، تفهیمی، بارم: ۱ انتقادی» چگونه به مطالعه آن می‌پردازند؟

(۳۷)

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

عبارات زیر ویژگی کدامیک از انواع دانش اجتماعی است؟

بارم: ۱

- توصیف آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی با تأکید بر روش تجربی

- جدایی دانش از ارزش

- توجه به باید‌ها و نبایدهای پدیده اجتماعی

(۳۸)

تشریحی ۱۳۹۷

متوسط

به‌ترتیب، هریک از موارد زیر، نتیجه چیست؟

بارم: ۱

- کمک به استفاده از طبیعت

- برخورداری از فرصت‌های زندگی در اجتماعات

- شکل‌گیری شاخه‌های مختلف در علوم اجتماعی

(۳۹)

نهایی ۱۴۰۰

متوسط

علوم انسانی و علوم اجتماعی را با هم مقایسه کنید؟

بارم: ۱

(۴۰)

نهایی ۱۴۰۰

متوسط

منظور از دانش علوم اجتماعی چیست و فواید آن را بنویسید؟

بارم: ۱

(۴۱)

نهایی ۱۴۰۰

متوسط

علوم، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آنها را دارند.

بارم: ۱

(۴۲)

تشریحی ۱۳۹۸

متوسط

هریک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام یک از رویکردهای جامعه‌شناسی اشاره دارد؟

بارم: ۱

- یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌داند.

- به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند.

- قدرت را به‌عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند.

(۴۳)

تشریحی ۱۳۹۹

متوسط

به ترتیب درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.

بارم: ۱

- پیش‌بینی در علوم طبیعی، پیچیده‌تر از علوم اجتماعی است.

- دانشمندان علوم اجتماعی، تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان طبیعی و اجتماعی را بشناسند.

- علوم اجتماعی و فناوری حاصل از آنها، وسیله غلبه انسان بر محدودیت‌های طبیعی را فراهم می‌کنند.

- علوم اجتماعی به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند.

(۴۴)

تشریحی ۱۳۹۷

متوسط

عبارات زیر را به‌ترتیب از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید.

بارم: ۱

- در قرن هجدهم بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، آگوست کنت، ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این علم برگزید.

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی تحت تأثیر موفقیت‌های بی‌سابقه علوم طبیعی بود.

- غالب جامعه‌شناسان قرن ۱۹ در تلاش بودند جامعه‌شناسی را هر چه بیش‌تر به علوم طبیعی نزدیک و شبیه نمایند.

- جامعه‌شناسی تفهمی-تفسیری قبل از جامعه‌شناسی پوزیتیویستی به وجود آمد اما توجه چندانی به آن نشد.

(۴۵)

تشریحی ۱۳۹۸

ساده

کدام رویکرد جامعه شناسی، متهم به محافظه کاری است و مهم ترین هدف جامعه شناسان انتقادی چیست؟

بارم: ۱

(۴۶)

تشریحی ۱۳۹۷

متوسط

عبارات زیر را از جهت صحیح یا غلط بودن، مشخص کنید.

بارم: ۱

- کنش های افراد انسانی بر ایجاد و تغییر اجتماعات تأثیر می گذارند.

- زندگی در اجتماعات می تواند آسیب هایی به همراه داشته باشد.

- نظم و قواعد جهان اجتماعی قابل کشف نیست.

(۴۷)

تشریحی قلمچی ۱۳۹۷

متوسط

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

بارم: ۰.۵

معیار	جامعه شناسی پوزیتیویستی	جامعه شناسی انتقادی
چگونه مطالعه می کند؟	ج	الف
چه هدفی را دنبال می کند؟	د	ب

- صرفاً حس و تجربه

- دآوری درباره ارزش ها و هنجارها

- روش حسی و تجربی و روش تفهیمی ، به رسمیت شناختن روش های دیگر

- شناخت نظم اجتماعی برای پیش بینی و کنترل جامعه

۱) الف- ب- ج- د (۲) ج- ب- الف- د

۳) ب- ج- د- الف (۴) ج- ب- د- الف

(۴۸)

نهایی ۱۴۰۰

متوسط

علوم اجتماعی چگونه فرصت موضع گیری مناسب و صحیح را برای دانشمند فراهم می کند؟

بارم: ۱

سوال ۱

گزینه درست: null

نهایی ۱۴۰۱

متوسط

علوم اجتماعی درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن به انسان ها آگاهی می دهند و به آن ها کمک می کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند.

سوال ۲

گزینه درست: null

نهایی ۱۳۹۹

متوسط

با دآوری درباره ارزش ها و هنجارهای اجتماعی و انتقاد از آنها .

سوال ۳

گزینه درست: null

نهایی ۱۳۹۹

ساده

آنان دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی کنند از این رو بر خلاف رویکرد تفسیری تفسیر را در تقابل با تبیین نمی دانند بلکه هر تفسیری را نوعی تبیین به شمار می آورند زیرا تفسیر را هم نیازمند استدلال می دانند.

ساده

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۴

با زمینه‌سازی برای شناخت مردم از یکدیگر در سطح محلی، ملی و منطقه‌ای، بسیاری از مشکلات حل کند و امکان همدلی مردم با یکدیگر را فراهم آورد.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۵

موجودات طبیعی و حرکت، جزء علوم طبیعی از جمله زیست‌شناسی و فیزیک هستند ولی توزیع و تولید جزء اقتصاد و از نوع علوم انسانی‌اند و قوانین طبیعت نیز از جمله علوم طبیعی به‌شمار می‌رود.

متوسط

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۷

گزینه درست: null

سوال ۶

الف) قدرت پیش بینی حوادث طبیعی و پیشگیری از آن‌ها را می‌دهد.

ب) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و غلبه او بر محدودیت‌های طبیعی می‌شود.

ج) علوم اجتماعی آن‌ها را مشخص می‌کند.

د) علوم اجتماعی شیوه صحیح استفاده از طبیعت و علوم طبیعی را مشخص می‌کند.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۷

- بر جای گذاشتن تصویر بهتر ← دآوری درباره کنش‌های خوب و بد انسان‌ها

- به فکر افتادن ← شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن

- اهدا کردن جایزه به افراد شایسته ← فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب برای دانشمندان

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۸

- علوم طبیعی را به دلیل اینکه ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، علوم ابزاری نیز می‌گویند.

- علوم انسانی را به دلیل اینکه به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، علوم تفهمی نامیده‌اند.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۹

کسی که دانش علمی دارد، به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده باشند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.

در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند. آن‌ها با این گفته به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط علم تجربی، علم است. آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند. این رویکرد از نیمه دوم قرن بیستم با چالش‌های متعددی مواجه شد و کم‌کم در محافل علمی از رونق افتاد.

علوم طبیعی را به دلیل این که ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، علوم ابزاری نیز می‌گویند.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۰

تشریح موارد نادرست:

- منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد زوال آن است.

- جامعه‌شناسی تبیینی یا همان رویکرد پوزیتیویستی، به معنی وحدت روش علوم است.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۱۱

علوم اجتماعی نیز با شناخت پدیده های اجتماعی، به انسان ها امکان می دهند که آثار و پیامدهای پدیده های اجتماعی را پیش بینی کنند. البته به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش های اجتماعی پیش بینی در علوم اجتماعی پیچیده تر از علوم طبیعی است.

ساده

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۲

با زمینه سازی برای شناخت مردم از یکدیگر در سطح محلی، ملی و منطقه ای، بسیاری از مشکلات حل کند و امکان همدلی مردم با یکدیگر را فراهم آورد.

ساده

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۱۳

علوم اجتماعی، کنش های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می کنند.

ساده

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۴

به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش ها و سایر پدیده های اجتماعی و تنوع آن ها.

ساده

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۵

الف) علوم اجتماعی ب) علوم ابزاری

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۱۶

ما انسان ها متأثر از اجتماعاتی هستیم که خود پدید می آوریم. مطالعه علمی این اجتماعات به شکل گیری علوم اجتماعی انجامید. در واقع علوم اجتماعی به دانش هایی گفته می شود که اجتماعات انسانی و چگونگی اثرگذاری آن ها بر کنش ها و شیوه زندگی ما و هم چنین اثرپذیری آن ها از کنش ها و شیوه زندگی ما را به روش علمی مطالعه می کنند.

اعضای جهان اجتماعی، برای حل تعارض های میان دانش علمی و دانش عمومی، تلاش می کنند. تعارض ها، گاهی با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده های جدید حل می شوند.

تلاش های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می افزاید و دانش عمومی را غنی تر می کند.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۷

فناوری ← ج ← بر زندگی بشر سیطره یافته است.

انتقاد از کنش های ناپسند و ظالمانه انسان ها ← ب ← فایده علوم انسانی و علوم اجتماعی

نه جزء علوم طبیعی است و نه جزء علوم انسانی ← د ← فلسفه

جامعه شناسی ← الف ← بر اساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی دارای رویکردهای مختلفی است.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۱۸

- علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان در استفاده از طبیعت کمک می کنند.

- دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آن ها با کشف این قواعد می توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند و ما با شناخت این قواعد هم از فرصت های آن ها برخوردار می شویم و هم از آسیب های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می مانیم.

- کنش های اجتماعی، ابعاد و انواع مختلفی دارند و برای بررسی و مطالعه آن ها، دانش های مختلفی به وجود آمده است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۱۹

فواید علوم انسانی:

- انتقاد از کنش‌های ناپسند و ظالمانه انسان‌ها؛ مانند انتقاد نسبت به بسترهای معرفتی جهان غرب.

- شناسایی عواملی که بر زندگی انسان و کنش‌های او تأثیر دارند یا پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها برای پیشگیری؛ مانند شناخت علت بحران‌های محیط زیست برای کنترل تأثیر آن بر بحران‌های اخلاقی و معرفتی.

- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری؛ مانند کمک به بهره‌برداری صحیح از فناوری نوین.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۰

جامعه‌شناسی از علوم انسانی به شمار می‌رود و بنابر این موضوع مورد مطالعه آن، کنش‌های انسانی است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۱

تفاوت علوم به «تفاوت موضوعات» مورد مطالعه آن برمی‌گردد. کنش انسانی چون با اراده و آگاهی انسان انجام می‌شود، دارای هدف و معنایی خاص است و به همین دلیل، شناخت کنش انسان، بدون فهم هدف و معنای آن ممکن نیست.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۲۲

علوم طبیعی را به دلیل اینکه ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی اند «علوم ابزاری» نیز می‌گویند.

متوسط

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۳

الف) علوم ابزاری ب) علوم انتقادی

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۲۴

جامعه‌شناسی کلان، ساختار اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی کلان را بررسی و مطالعه می‌کند.

موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد؛ بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند. این قوانین شامل همه موجودات می‌شود و مخصوص موجودات طبیعی یا انسانی و اجتماعی نیست.

علوم اجتماعی، ظرفیت دآوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۵

موضوع علوم تجربی یا طبیعی، قوانین طبیعت و موجودات طبیعی است. علوم انسانی به مطالعه قوانین مربوط به کنش‌های انسان می‌پردازد. علوم فلسفی یا متافیزیک به شناسایی قوانین کلی موجودات، مانند قانون علیت می‌پردازد.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۶

موضوع علوم انسانی، کنش‌های انسانی و موضوع علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی انسان است؛ بنابراین موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۷

علوم انسانی از کارهای غیر ارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند؛ زیرا کارهای غیرارادی، کنش انسانی نیستند. موضوع علوم تجربی، پدیده‌های جهان طبیعی است.

متوسط

نهایی ۱۴۰۱

گزینه درست: null

سوال ۲۸

د) ص

ج) غ

ب) غ

الف) ص

سوال ۲۹

گزینه درست: null

تشریحی قلمچی ۱۳۹۹

متوسط

(الف) گزینه ۱ (کنش اجتماعی)

(ب) گزینه ۱ (کنترل پدیده‌های اجتماعی)

(ج) گزینه ۱ (شناخت پدیده‌ها)

سوال ۳۰

گزینه درست: null

تشریحی ۱۳۹۷

دشوار

جامعه‌شناسی پوزیتیویستی بر جامعه‌شناسی تفهمی و جامعه‌شناسی انتقادی تقدم تاریخی دارد.

هدف جامعه‌شناسی پوزیتیویستی شناخت پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل آن‌ها بود.

وبر (بنیان‌گذار جامعه‌شناسی تفهمی - تفسیری) معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و برای مطالعه آن باید معنای آن را فهمید.

جامعه‌شناسی انتقادی به شناخت حسی و تجربی بسنده نمی‌کند، بلکه سطوح دیگری از معرفت و عقلانیت را برای شناخت علمی به رسمیت می‌شناسد؛ همین روش به آن‌ها امکان می‌دهد که درباره ارزش‌ها و هنجارها داوری کنند.

سوال ۳۱

گزینه درست: null

نهایی ۱۳۹۹

متوسط

دانشی است که می‌خواهد از وضعیت موجود انتقاد کند، و می‌خواهد برای عبور از وضعیت موجود و وضعیت مطلوب راه حل ارائه کند. (یک مورد کافی است).

سوال ۳۲

گزینه درست: null

تشریحی قلمچی ۱۳۹۷

متوسط

جامعه‌شناسان انتقادی دست شستن از داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه قدرت هنروری می‌دانند و از این آرمان بزرگ به عنوان بن‌بست زندگی انسان یاد می‌کنند.

زیرا دو رویکرد قبلی (پوزیتیویستی و تفهمی-تفسیری) هر دو محافظه کارند و انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

سوال ۳۳

گزینه درست: null

تشریحی قلمچی ۱۳۹۷

دشوار

(الف) گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ساخته شده‌اند انسان‌ها را زیر سلطه خود در می‌آورند. بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تاکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی پیشگیری شود.

(ب) بر توانایی و خلاقیت در ساختن جهان اجتماعی تاکید می‌کنند اما ساختارهای اجتماعی و تاثیر این ساختار بر زندگی افراد کم توجه‌اند.

(ج) جهان اجتماعی ساخته انسان‌ها نادیده گرفته می‌شود. مانند جامعه‌شناسان تفهمی-تفسیری، از ارائه معیاری برای انتقاد و داوری ارزش‌ها و ساختارها و ارزیابی آن‌ها ناتوان بودند.

سوال ۳۴

گزینه درست: null

تشریحی قلمچی ۱۳۹۷

دشوار

۱- الف) پدیده‌های اجتماعی معنادار، از نظر وبر کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های اجتماعی معنادار را نمی‌توان از طریق حواس مطالعه کرد بلکه باید معنای آن را فهمید.

(ب) با درک معنای کنش می‌توان به آن پاسخ مناسب داد

(ج) بوق زدن یک کنش انسانی است، از ویژگی‌های بیرونی و قابل مشاهده مانند طول موج و فرکانس معنای آن را نمی‌فهمید، بوق‌ها علی‌رغم ظاهر یکسان در موقعیت‌های مختلف معنای متفاوتی دارند بوق زدن می‌تواند معنای: سلام کردن، تشکر کردن، هشدار دادن و باشد.

توجه: دانش آموز می‌تواند برای قسمت ج از تصاویر صفحه ۱۵ نیز مثالی ذکر کنند.

(د) جامعه‌شناس می‌تواند عقاید و ارزش‌ها را توصیف و درک کند اما نمی‌تواند درباره درست و غلط بودن آن‌ها داوری کند و به نقد یا اصلاح آن‌ها بپردازد زیرا از نظر وبر با این‌کار از دایره علم خارج می‌شود یا به نام علم، کار غیرعلمی می‌کند.

ساده

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳۵

الف: جامعه‌شناسی پوزیتیویستی

ب: روش تفهیمی

ج: علوم عقلانی و وحیانی را علم نمی‌داند.

د: کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳۶

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی: در این رویکرد، روش مطالعه پدیده‌های طبیعی و اجتماعی یکسان است (حسی و تجربی) و جامعه‌شناسی با شناخت نظم اجتماعی، به انسان قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد. بنابراین برای مطالعه اعتیاد، آن را به‌عنوان یک پدیده اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی مطالعه می‌کنند و سعی در کنترل آن دارند.

- جامعه‌شناسی تفهیمی- تفسیری: در این دیدگاه بر روش تفهیمی تأکید می‌شود اما همچنان علم به علوم تجربی محدود است. از این‌رو فقط امکان توصیف پدیده‌های اجتماعی وجود دارد و امکان دآوری درباره آن‌ها فراهم نیست. بنابراین برای مطالعه اعتیاد، فهم رفتار معتادان و توصیف آن‌ها را پیش می‌گیرد.

- جامعه‌شناسی انتقادی: در این دیدگاه، علاوه بر روش‌های تجربی و تفهیمی، سطوح دیگری از شناخت نیز به رسمیت شناخته می‌شود. بنابراین امکان دآوری ارزشی و هنجاری و عبور از وضع موجود به‌سوی وضعیت مطلوب فراهم است. لذا برای مطالعه پدیده اعتیاد، هم امکان فهم این پدیده وجود دارد و هم امکان دآوری ارزشی و هنجاری آن.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳۷

در قرن نوزدهم میلادی برخی متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند. وبر معتقد بود کنش اجتماعی معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. این رویکرد در جامعه‌شناسی به جامعه‌شناسی تفهیمی مشهور شد.

غلبه رویکرد پوزیتیویستی در جامعه‌شناسی، موجب شد تا گزاره‌های تجویزی و انتقادی، بیرون از حوزه علوم اجتماعی، قلمداد شوند. این باور با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۷

گزینه درست: null

سوال ۳۸

علوم طبیعی با شناخت طبیعت و قوانین آن، به انسان در استفاده از طبیعت کمک می‌کنند.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند. آنها با کشف این قواعد می‌توانند تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند و ما با شناخت این قواعد هم از فرصت‌های آنها برخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

کنش‌های اجتماعی، ابعاد و انواع مختلفی دارند و برای بررسی و مطالعه آن‌ها، دانش‌های مختلفی به وجود آمده است.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۳۹

علوم انسانی، کنش‌های انسانی و پیامد‌های آن را مطالعه می‌کند ولی علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامد‌های آن را مطالعه می‌کند. موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شود.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۴۰

علوم اجتماعی به مطالعه اجتماعات می‌پردازد علوم اجتماعی دانشی است که تأثیر کنش‌ها و شیوه‌های زندگی ما بر این اجتماعات و نیز تأثیر این اجتماعات بر روی کنش‌ها و شیوه‌های زندگی ما به روش علمی مطالعه می‌کند. فواید: ۱- شناخت پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی پیامد‌های آن جهت پیش‌بینی آن ۲- نظم و قواعد در جهان اجتماعی را کشف می‌کنند ۳- فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف و افزایش همدلی ۴- درباره ارزش‌ها و هنجارها و پدیده‌های اجتماعی دآوری می‌کند.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۴۱

اجتماعی.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۴۲

جامعه‌شناسی انتقادی: یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه قدرت را ضروری می‌داند.

جامعه‌شناسی تفسیری: به توصیف ارزش‌ها و نظام‌های سیاسی بسنده می‌کند.

جامعه‌شناسی تبیینی: قدرت را به‌عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می‌کند.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۴۳

تشریح موارد نادرست:

پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند.

علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها وسیله غلبه انسان بر محدودیت‌های طبیعی هستند.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۷

گزینه درست: null

سوال ۴۴

جامعه‌شناسی پوزیتیویستی تحت تأثیر موفقیت‌های بی‌سابقه علوم طبیعی بود.

تشریح عبارات غلط:

- در قرن نوزدهم، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، آگوست کنت، ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای این علم برگزید.

- برخی جامعه‌شناسان قرن ۱۹ در تلاش بودند جامعه‌شناسی را هر چه بیشتر به علوم طبیعی نزدیک و شبیه نمایند.

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی مقدم بر جامعه‌شناسی تفهمی - تفسیری است.

ساده

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۴۵

مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسان انتقادی، نقد وضعیت موجود جامعه برای رسیدن به یک وضعیت مطلوب‌تر است. جامعه‌شناسی انتقادی، دو رویکرد قبلی جامعه‌شناسی؛ یعنی جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و تفهمی را محافظه‌کار می‌داند؛ زیرا آن رویکردها نمی‌توانند درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی داوری کنند و به شرایط موجود تن می‌دهند.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۷

گزینه درست: null

سوال ۴۶

همه ما تأثیر اجتماعات را بر رفتار خودمان حس می‌کنیم و متوجه تأثیر کنش‌های خودمان بر ایجاد، تداوم و تغییر اجتماعات هستیم.

با شناخت قواعد زندگی در اجتماعات مختلف می‌توان از آسیب‌های احتمالی زندگی در آن‌ها در امان ماند.

دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند.

متوسط

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۷

گزینه درست: null

سوال ۴۷

گزینه ۲

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۴۸

علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها دارند. علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌کند.

